

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2023

KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI RY

Antinkatu 10 74120 Iisalmi

HYVÄKSYTTY
HALLITUS 17.11.2022 § 120
SYYSKOKOUS 24.11.2022 § XX

Sisällys

1	Johdanto	2
2	Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry	3
2.1	Toiminnan tarkoitus	3
2.2	Veturin arvot ja toimintaperiaatteet	3
2.3	Yhdistystoiminta	3
2.4	Yhdistystoiminnan tavoitteet ja toimenpiteet	6
3	Leader-toiminta	7
3.1	Tavoitteet ja toimenpiteet	7
3.1.1	Strategiaa tukeva oma hanketoiminta	7
3.1.2	Aktivointityö	8
3.1.3	Viestintä	8
4	Verkostoituminen ja edunvalvonta maaseudun kehittämiseksi	9
4.1	Tavoitteet ja toimenpiteet	9
5	Talousarvio 2023	10
	Liite: tavoitteet 2023	0

1 Johdanto

Uusi EU:n rahoituskausi 2023–2027 eli CAP27 käynnistyy vuoden alusta. Toimintasuunnitelmaa ja talousarviota valmistellaan tilanteessa, jossa paikallisen kehittämisen strategia *Täyttää höyryä* on maa- ja metsätalousministeriön valintakomitean käsittelyssä. Leader-ryhmien rahoituskehyykset koko kaudelle tai ensi vuodelle eivät ole tiedossa, mutta vahvistunevat loppuvuodesta tai heti vuoden 2023 alussa. Toivomme *Täyttää höyryä!* -strategian saavan valintakomiteassa hyvän vastaanoton. Myöntövaltuutta haettiin kolme miljoonaa euroa vuosille 2023–2027 eli n. 0,5meur/vuosi.

Vuosi 2022 on ollut yllätyksiä täynnä asettaen haasteita tulevaisuuden ennustamiselle. Korona-pandemia alkoi juuri helpottaa, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuun loppupuolella 2022. Sota on aiheuttanut monenlaisia haasteita niin Suomelle, Euroopalle kuin koko maailmalle. Euroopan Venäjä-pakotteet ja Venäjän vastapakotteet ovat vaikeuttaneet ja hidastaneet talouden ennustettavuutta, ruoantuotantoa, energian, raaka-ainesten ja komponenttien saatavuutta sekä heikentänyt yleistä turvallisuuden tunnetta.

Ylä-Savossa yleinen epävarmuus ja energian kallistuminen näkyvät mm. yritysten investointihalukkuudessa. Leader-rahoituksen kysyntä väheni alkuvuonna kolmanneksen edellisvuosien vastaavaan ajankohtaan nähden. Kuitenkin Veturilla käytettävissä ollut miljoonan euron myöntövaltuus vuosille 2021–2022 saatiin sidottua Ylä-Savoon täysimääräisesti, mikä kertoo niin yritysten kuin yhteisöjen kehittymishalukkuudesta. Kohonneet energiakustannukset näyttelevät suurta roolia niin yhdistysten kuin yritysten tuloksissa tulevana talvena. Mikä on kylätalojen kohtalo?

Tukien hakemisen arvellaan käynnistyvän kesään mennessä. Tuen haku mahdollistetaan ensin yrityksille, jonka jälkeen yleishyödylliset toimijat pääsevät laatimaan hakemuksiaan. Nyt onkin hyvää aikaa valmistella hankkeideoita, kerätä omarahoitusosuutta ja hakea yhteistyökumppaneita. Jatkossa rahoitamme laajan yhteistyön hankkeita, mutta toki myös yksittäisten kylien investointeja. Yhteistyön tekeminen kuitenkin korostuu jatkossa entistä vahvemmin, samoin ympäristö- ja ilmastoteemat. Sujuva arki, luontolähtöisyys ja toimivat arjen palvelut ovat meille tärkeitä. Nuorisoon panostamme omalla Elä nuku! -nuorisohankkeella, jossa päästäänkin toimiin vuoden 2023 aikana.

Haasteellisesta geopoliittisesta tilanteesta huolimatta uskomme Veturilla vahvasti alueemme pärjäävän, sillä asukkaat ovat kekseliäästi vastanneet arjen haasteisiin tähänkin mennessä. Alueemme yhteistyökulttuuri on kehittynyt hyvään suuntaan ja se toimii esimerkkinä myös valtakunnallisesti. Ylä-Savon Veturi koetaan MDI Public Oy:n vaikuttavuustutkimuksen mukaan tärkeänä osana alueen kehittämisessä ja yhteistyössä. MDI teki Veturin kauden 2014–2020 tuista tutkimuksen keväällä 2022. Leader-toiminnan merkitys on alueella suuri ja vaikutukset niin yritysten kuin yhteisöjen toiminnan kehittämiseen monipuoliset. Tältä pohjalta on hyvä lähteä täyttää höyryä CAP27-rahoituskauteen.

lissalnessa 17.11.2022

Leader Ylä-Savon hallitus ja henkilöstö

2 Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry toimii Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamana Leader-toimintaryhmänä Pohjois-Savossa. Sen toiminta-alueeseen kuuluvat seitsemän Ylä-Savon kuntaa: Iisalmen ja Kiuruveden kaupungit sekä Keiteleen, Lapinlahden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnat. Yhdistyksen tehtävänä on toimia alueensa kehittäjäkumppanina, aktivoijana ja rahoittajana mikroyritysten, yhteisöjen ja yhdistysten kehittämishankkeissa. Ylä-Savon Veturi ry toteuttaa alueellaan CAP-ohjelmaa sekä omaa paikallista strategiaansa *Täyttää höyryä*. Yhteistyötä tehdään asukkaiden, yhteisöjen ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden kanssa.

2.1 Toiminnan tarkoitus

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry:n tarkoituksena on kannustaa maaseudun asukkaita yhteistyöhön alueensa kehittämiseksi, tukea maaseudun säilymistä elinvoimaisena, lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja edistää maaseudun toimijoiden yhteistyötä ja verkottumista kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien. Tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys osallistuu Euroopan Unionin CAP-suunnitelman ja vastaavien kansallisten ohjelmien toteuttamiseen. Yhdistys järjestää koulutusta, kokous- ja esitelmätilaisuuksia, avustaa maaseudun kehittämishankkeiden hakijoita hanketoiminnassa, on yhteistyössä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden organisaatioiden kanssa ja tekee aloitteita eri viranomaisille.

Yhdistyksellä on käytössään omia rahoitusvälineitä mikroyritysten ja nuorten minihankkeisiin. Yritys–Veturi- ja nuoriso-Veturi-tukiin sidotaan kauden 2014–2020 säästynyttä kuntarahaa kuntien suostumuksella.

Ylä-Savon Veturin toiminta perustuu yhdistyksen sääntöihin, Leader-toimintaperiaatteisiin ja omaan kehittämishjelmaan. Yhdistyksen käytännön toimintaa ohjaa 2018 hyväksytty ja 2020 päivitetty johtosääntö. ELY-keskuksen ja ryhmän välisestä työnjaosta on sovittu ohjelmakauden alussa paikallisen kehittämisstrategian laadinnan yhteydessä. Toiminnan taustalla vaikuttavat kansalliset ja EU-komission lait, asetukset, ohjelmat ja erilaiset määräykset. Leader-toiminta on tarkkaan säädelyä ja ylempää ohjattua toimintaa.

Veturin laatukäsikirjassa toiminta on jaettu kolmeen ydinprosessiin: yhdistystoimintaan, Leader-toimintaan sekä verkostoitumiseen ja edunvalvontaan maaseudun kehittämiseksi. Toimintasuunnitelmassa ydinprosessit on avattu omissa kappaleissaan ja kullekin ydinprosessille on asetettu omat tavoitteet.

2.2 Veturin arvot ja toimintaperiaatteet

Veturin arvot päivitettiin strategiaprosessin yhteydessä. Arvomme ovat

- Ylpeästi yläsavolainen
- Paikallisuus
- Elinvoimaisuus
- Luovuus
- Yhdessä tekeminen
- Luonnon arvostaminen ja luontolähtöisyys

2.3 Yhdistystoiminta

Sääntömääräiset kokoukset

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry:n säännöt on vahvistettu PRH:ssa 3.9.2020, jolloin yhdistyksen nimi muutettiin kehittämisyhdistykseksi. Yhdistys pitää sääntöjen mukaisen kevätkokouksen toukokuun loppuun mennessä ja syyskokouksen joulukuun loppuun mennessä.

- Jäsenistö** Yhdistyksen jäsenmäärä 1.9.2022 on 190 jäsentä, joista 118 jäsenmaksun maksanutta (62 %). Jäsenistön yhteydenpitovälineenä käytetään Veturitiedotetta (jäsenkirje), joka lähetetään 3–4 kertaa vuodessa. Veturitiedote lähetetään postitse kaksi kertaa vuodessa, jolloin se sisältää myös kokouskutsun sääntömääräisiin kokouksiin. Sähköisesti tiedote toimitetaan kaksi kertaa.
- Jäsenmaksu ”karhutaan” ennen syyskokousta, mikäli jäsen ei ole sitä keväällä maksanut. Jäsen todetaan eronneeksi, ellei hän maksa kolmena peräkkäisenä vuonna jäsenmaksua.
- Jäsenille tarjotaan joulukuussa jouluglögit ja torttukahvit.
- Hallitus** Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturin asioita ja tehtäviä hoitaa johtosäännön mukaisesti hallitus sekä palkatut työntekijät.
- Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja 8 jäsentä sekä heille nimetyt henkilökohtaiset varajäsenet. Puheenjohtaja ja jäsenet valitaan syyskokouksessa kolmeksi vuodeksi kerrallaan toimintaryhmän hallituksen kolmikantaperiaatteen mukaisesti (paikallinen julkinen hallinto, yhteisöt, maaseudun asukkaat). Jokaisesta toiminta-alueen kunnasta on yksi jäsen sekä lisäksi on kaksi kiertävää jäsenyyttä, jotka vuonna 2023 ovat Iisalmella ja Vieremällä. Vuonna 2023 hallituksen kokoonpano uudistuu ainoastaan Sonkajärven edustuksen ja Kiuruveden varajäsenen osalta. Molemmat muutokset kohdistuvat maaseudun asukas -mandaattiin.
- CAP-kauden käynnistyminen viivästyy ja varovaisen arvion mukaan hakemusten vastaanottaminen Hyrrä-asiointipalvelussa on mahdollista loppukevästä tai alkukesästä. Käynnistymisen aikataulu vaikuttaa kokousten määrään, sillä hakemusten puuttuessa ei ole tarvetta kokoontua niin usein kuin normaalisti. Hanke- ja yritystukihakemukset käsitellään Hyrrä-asiointipalvelussa ja muu kokousaineisto Google Drive-palvelussa. Hallituksen kokoukset ovat pääsääntöisesti Ylä-Savon Veturin tiloissa. Hallituksen kokouksissa esittelijänä toimivat toiminnanjohtaja ja hanke-neuvoja, teknisenä sihteerinä hankeneuvoja. Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän henkilökohtainen varajäsenensä varsinaisen ollessa estynyt.
- Kevät- ja syyskokoukset pidetään kiertävinä alueen kunnissa. Veturilla on yleiskokouksiin nimetyt kokousedustajat jäsenkunnista sekä muista seutu- tai maakuntatason organisaatioista.
- Uusille hallitusjäsenille järjestetään koulutus, minkä lisäksi järjestetään koko hallitukselle 1–2 koulutuspäivää vuoden aikana. Syksyisin hallitukselle järjestetään strategiapäivä, joka voi olla opintomatka lähialueille. Pohjois-Savon Leader-ryhmien hallitusten yhteisiä koulutuksia järjestetään joka toinen vuosi.
- Hallituksen varajäsenet voivat myös osallistua kokouksiin, koulutuksiin ja strategiapäivään. Puheenjohtajistolle on tarjolla koulutusta ja toimintaa maaseutuverkoston kautta.
- Hallituksen alaiset työryhmät**
- Strategiatyöryhmä** Veturin strategiaryhmä koostuu henkilöstöstä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä 3–5 jäsenestä. Strategiaryhmä seuraa strategian toteutumista ja toimii henkilöstötyöryhmänä. Strategiaryhmä koordinoi strategiavalmistelua.
- Nuorten vaikuttajaryhmä** Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta käynnistyi syksyllä 2022. Vaikuttajaryhmä koostuu alueen kuntien nuorista, nuorisoaktivaattorista sekä tarvittaessa hankeneuvojasta tai toiminnanjohtajasta.

Leader-toimisto ja henkilöstö

Yhdistyksen toimitilat sijaitsevat Iisalmessa Nelwi Kiinteistöt Oy:n omistamassa Yritystalo Antinkatu 10:ssä. Veturille on vuokrattu neljä toimistotilaa, joista kaksi on vakituisella henkilöstöllä, yksi hanketoimijoiden ja yksi Mansikka ry:n käytössä. Tiloista kolme sijaitsee alakerrassa ja yksi toisessa kerroksessa.

Yhdistyksen palveluksessa on kaksi vakituista työntekijää: toiminnanjohtaja Minna Partanen ja hankeneuvoja Eveliina Markkanen. Elä nuku -hankkeen nuorisoaktivaattorina toimii Marianna Immonen vuoden 2024 loppuun asti. Yhdistyksen toimitiloissa työskentelee Pohjois-Savon Leader-ryhmien viestintähankkeen tiedottaja Jaana Rissanen, joka on Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n työntekijä. Hänen työsuhteensa on määräaikainen 30.6.2023 asti. Yhdistys voi ottaa vastaan myös harjoittelijoita.

Talous

Yhdistyksen tulot koostuvat jäsenmaksuista ja kuntien maksamasta kuntarahasta. Yhdistystoiminnan menot syntyvät yksittäisistä pienistä kuluista, joita ei hyväksytä hankerahoituksen piiriin, esim. muistamiset, jäsentilaisuuksien kulut, PRH:lle tehtävät muutokset ja henkilöstön työhyvinvointiraha.

Leader-toimintaan liittyvät aktivointi-, tiedotus-, koulutus- ja hallintokustannukset katetaan toimintarahalla. Hankkeiden kustannukset katetaan hankekohtaisista budjeteista ja maksatuksissa on tavoite saada kaikki kustannukset hyväksytyksi läpi.

2.4. Yhdistystoiminnan tavoitteet ja toimenpiteet

Vuoden 2023 keskeiset toimet

Nuoriso-Veturi-tuen hakuprosessin käynnistäminen

Nuoriso-Veturi-tukihaku järjestetään nuorille 13–25-vuotiaille enintään neljä kertaa vuodessa.

Laatutyön edistäminen

Päivitetään prosessikuvaukset ja tehtäväkuvat laatukäsikirjaan

Hyvinvoiva henkilöstö

Kehityskeskustelujen mukaisesti tavoitteena on:

- kehittää edelleen sisäistä viestintää mm. ottamalla käyttöön sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä ja vuosikello
- kehittää palautteen antamista ja vastaanottamista
- vuosikellon uudistaminen

Alumnitapaaminen

Verkostoanalyysiä laadittaessa esille nousivat entisten hallitusjäsenten, puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien mukana pitäminen Veturin toiminnassa. Yhteys on pääosin katkennut toimikauden päätyttyä. Nämä jo Leader-toiminnassa mukana olevat henkilöt ovat kuitenkin avainasemassa Leader-toiminnasta ja Veturi-yhdistyksestä viestittäessä. Kyselyn perusteella 11 henkilöä oli kiinnostunut alumnitoiminnasta. Tavoitteena oli kutsua alumnit MaaseutuGaalaan vuonna 2022, mutta gaalan siirtyessä tammikuulle 2023 siirretään myös tapaaminen.

3 Leader-toiminta

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi toteuttaa kehittämisstrategiaansa aktivoimalla alueen asukkaita kehittämistoimintaan, tarjoamalla hankeneuvontaa, myöntämällä Leader-tukea paikallisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin sekä yritystukiin. Ylä-Savon Veturi ry toteuttaa myös omia strategiaan tukevia hankkeita. Lisäksi yhdistys osallistuu Leader-verkoston toimintaan ja toimii läheisessä yhteistyössä Pohjois-Savon muiden toimijoiden kanssa.

Täyttä höyryä-strategian pääraiteet

1. Luovat ja toimivat yhteisöt
  2. Menestyvä ja uudistuva yrittäjyys
  3. Osaavat ja osallistuvat nuoret
- Poikkileikkaavat teemat ovat yhdessä tekeminen sekä ympäristö- ja ilmastovastuullisuus.

3.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Vuoden 2023 keskeiset toimet

- Uuden CAP-rahoituskauden käynnistyminen ja aktivointityö
- Siirtymäkauden hankkeiden seuranta ja rahoituskauden 2014–2020 hankkeiden sulkeminen

Toimenpiteet

- Tiedottaminen ja viestintä uuden kauden tukivälineistä
- Vaikuttavuuslehden julkaisu kauden 2014–2022 hankkeista yhteistyössä HighwaySavo-hankkeen, Leader Pohjois-Savon ja Pohjois-Savon ELYn kanssa.
- Veturin vaikuttavuusmallin laatiminen
- Strategian pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteiden toteutussuunnitelma

3.1.1 Strategiaan tukeva oma hanketoiminta

Veturilla käynnistyi 2022 elokuussa 2,5-vuotinen Elä nuku! -hanke. Hankkeen päätavoitteena on kannustaa sekä aktivoida yläsavolaisia 13–25-vuotiaita nuoria vaikuttamaan asuinympäristönsä asioihin. Lisäksi tavoitteena on lisätä Ylä-Savon alueen nuorten välistä yhteistyötä, tukea nuorten kansainvälisyyttä ja mahdollistaa nuorten vaikuttamistoiminta sekä käynnistää nuoriso-Leader toiminta Ylä-Savossa.

Vuoden 2023 tavoitteena on järjestää 3–5 nuorten foorumia, 4 rahoitushakua ("Talvilomaraha", "Kesäraha", "Syyslomaraha" ja "Jouluraha"), järjestää 4 vaikuttajaryhmän kokousta, joissa nuorten kanssa päätetään rahoitettavista kohteista. Lisäksi hankkeessa aktivoidaan edelleen nuoria mukaan vaikuttajaryhmään, kontaktoidaan sekä verkostoidutaan nuorten kanssa työskentelevien tahojen kanssa, käydään valtakunnallisilla nuoriso-Leader-päivillä ja aloitetaan kansainvälisen toiminnan suunnittelu (mikäli se vaikuttajaryhmän nuoria kiinnostaa).

Elä nuku! -hankkeen vuoden 2023 budjetti on 73 842,80 €.

3.1.2 Aktivointityö

Koulutukset Henkilöstö osallistuu Ruokaviraston, verkostopalvelujen ja MMM:n ajankohtaiskoulutuksiin ja muihin koulutuksiin tarpeen mukaan. Hallituksen uusia ja vanhoja jäseniä koulutetaan hankeprosessista ja ohjelmakauden hankemuodoista. Hallitusta kannustetaan osallistumaan alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin sekä tapahtumiin. Henkilöstö osallistuu osaamista lisääviin koulutuksiin sekä mahdollisuuksien mukaan tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Uuden kauden aktivointi

Painopisteenä ohjelmaviestinnässä yleinen uuden strategian viestiminen. Viestintää tehdään yhteistyössä tiedottajan sekä maakunnan Leader-ryhmien ja sidosryhmien kanssa. Jonkin verran tehdään jalkautumista kuntiin mm. kylä- ja yhdistysparlamentteihin.

- Laaditaan esittely- ja neuvontamateriaalia sekä asiakasohjeita.
- Hanketoimijoiden vertaistapaamiset, yhteistyö Leader Pohjois-Savo.

Vanhan kauden tulosten seuranta

Järjestetään hallituksen jäsenille ja jäsenille tutustumismatkoja rahoitusta saaneisiin Leader-kohteisiin Ylä-Savossa.

Pohjois-Savon Maatinki ja MaaseutuGaalaa

Osallistutaan ja ollaan mukana järjestämässä Pohjois-Savon Maatinkia ja MaaseutuGaalaa Kiuruvedellä.

Valtuustokiertue

Puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja toteuttavat keväällä valtuustokiertueen esitellen edellisen kauden tuloksia ja vaikuttavuutta sekä uutta strategiaa.

Joulukahvit

Sidosryhmille, jäsenille, alumneille ja asiakkaille tarjotaan joulukahvit, jonka yhteydessä

3.1.3 Viestintä

Verkkoviestintä Yhdistyksen internetsivut on uusittu 2022. Sivujen sisältö päivitetään CAP-kauden uudistusten mukaisiksi. Yhteistä opastusmateriaalia laaditaan yhteistyössä Leader Pohjois-Savon kanssa.

Ohjelmaviestintä

Ohjelmaviestintää tehdään CAP-kaudella alueviestijän koordinoimana. Erilliset ohjelmaviestintää tekevät tiedonvälityshankkeet eivät jatkossa enää ole mahdollisia. Alueviestijä on ELY-keskuksen työntekijä, joka vastaa koko CAP-viestinnästä. Viestintää tehdään CAP-brändin alla ja uudistetaan mm. kirjepohjat ym. viestintämateriaalit uuden kauden logoilla ja kuvituksilla.

Kauden 2014–2022 Leader-viestintää tehdään HighwaySavo3-hankkeen toimesta ainakin 30.6.2023 asti.

4 Verkostoituminen ja edunvalvonta maaseudun kehittämiseksi

Veturin kolmas ydinprosessi on verkostoituminen ja edunvalvonta maaseudun kehittämiseksi. Se koostuu neljästä osaprosessista: 1) verkostossa toimiminen, 2) uusien verkostojen hakeminen, 3) verkottajana toimiminen ja 4) maaseudun edunvalvonta. Tämän ydinprosessin toteuttamisessa viestinnällä ja viestintäsuunnitelmalla on merkittävä rooli.

Edunvalvonta tarkoittaa maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla tehtävää toimintaa, jota tehdään yhdessä maakunnan Leader-ryhmien sekä esim. Pohjois-Savon kylät ry:n kanssa.

Leader-ryhmien välinen yhteistyö Pohjois-Savon Leader-ryhmien välinen yhteistyö on monimuotoista ja aktiivista. Toimivan yhteistyön tavoitteena on vertaisoppiminen ja ajatusten vaihto. Jatketaan toiminnanjohtajien kuukausittaisia Teams-palavereja. Koko henkilöstö osallistuu osaamisen kehittämisen ja tyhy-päiviin.

Itä-Suomen kalatalousryhmän muodostavien Leader-ryhmien kanssa edistetään Kala-Leaderin toimintaa alueilla. Mansikka ry:n toiminnanjohtaja edustaa Pohjois-Savon Leader-ryhmiä kalatalousjaostossa. Ylä-Savon Veturin varapuheenjohtaja on osallistunut kala-Leaderin strategiatyöhön. Kalatalous-Leaderin toimintaa pyritään kehittämään ja laajentamaan myös muun hanketoiminnan saralle Pohjois-Savossa.

ELY-yhteistyö MMM:n ohjeen mukaisesti ELY-keskukset ja Leader-ryhmät käyvät kahdenväliset keskustelut vuosittain.

- CAP-kauden alkamiseen liittyen sovitaan yhteisistä rahoituslinjauksista.
- Alueviestijän kanssa tehdään yhteistyötä viestinnässä.

Maakunnallinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen

Maakunnallista yhteistyötä tehdään yhdessä Pohjois-Savon Leader-ryhmien kanssa. Temaattisia yhteistyötilaisuuksia järjestetään kahdessa teemassa.

Pohjois-Savon Leader-ryhmien kesken on jaettu edustajuuksia valtakunnallisiin ja alueellisiin tahoihin. Veturin toiminnanjohtaja on Etelä- ja Pohjois-Savon Leader-ryhmien edustaja Leader-jaostossa, jonka tehtäviin kuuluvat Leader-ryhmien edunvalvojana toimiminen, sidosryhmätyö viranomaisiin ja muihin yhteistyötoimijoihin, Leader-brändityö sekä tulevaisuustyö. Hankeneuvoja toimii Pohjois-Savon järjestöneuvoston varapuheenjohtajana.

Pohjois-Savon kylät ry

AVOIMET KYLÄT -päivä Ylä-Savon Veturi osallistuu muiden Pohjois-Savon Leader-ryhmien kanssa Pohjois-Savon kylät ry:n koordinoiman tapahtuman markkinointiin. Pohjois-Savon kylät ry:n kanssa tehdään myös maakunnallista ja tarvittaessa valtakunnallista vaikuttamista hama-asioissa. Hankeyhteistyötä jatketaan. Pohjois-Savon kylät ry:n hallituksessa Leader-ryhmien edustajana toimii Mansikka ry:n toiminnanjohtaja.

Pohjois-Savon Vuoden kylä -valintaan Veturi osallistuu tiedottamalla omia jäseniään ja alueen kylätoimijoita.

4.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Vuoden 2023 keskeiset tavoitteet

- Verkostotyön käynnistäminen verkostanalyysin mukaisesti

Toimenpiteet

- Kumppanuustapaamiset sekä yhteisesti Leader Pohjois-Savo, että Veturi yksinään.

5 Talousarvio 2023

Yleistä

Veturin taloustilanne on vakaa. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tavoittelu. Tulot ja menot koostuvat pääasiassa Leader-hankkeista, joissa on omat etukäteen vahvistetut tulo- ja menoarviot. Kustannukset haetaan maksuun takautuvasti toteutuneista kustannuksista. Maksuhakemuksia tehdään puolivuositain. Leader-rahoitukseen kuuluva kuntarahoitus turvaa tarvittaessa rahoituksen riittävyyden juokseviin kuluihin vähintään puoleksi vuodeksi.

Yhdistyksen kustannukset syntyvät sääntömääräisistä kokouksista sekä yhdistystoimintaan kuuluvista pienistä menoeristä.

Henkilöstö ja hallitus

Yhdistyksen henkilöstöön kuuluu kaksi ns. vakituista työntekijää: toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja. Henkilöstöön liittyvistä kustannuksista työhyvinvointiraha kohdistuu yhdistykselle, muutoin henkilöstökustannukset kohdistuvat Toimintaraha-hankkeille. Hallituksen kokouspalkkiot ja puheenjohtajan vuosikorvaus kohdistuvat Toimintaraha-hankkeille.

Toimintaraha ja Leader-hankkeet

Siirtymäkaudelle 2021–2022 maa- ja metsätalousministeriö myönsi Veturille 200 000 € toimintarahaa, josta valmistelutukeen n. 60 000 €. Toimintaraha3-hankkeesta siirtyy 189 000 € vuodelle 2023. Rahan tulee riittää vuoden 2025 kesäkuulle saakka kauden 2014–2022 hankkeiden sulkemisen tehtäviin. Toimintaraha3-hankkeesta tehdään ns. vanhan kauden hankkeisiin liittyviä seuranta-tehtäviä. Uusi Toimintaraha on tarkoitettu CAP-kauden tehtäviin. Elä nuku!-hankkeella on oma budjetti, joka kattaa nuorisotaktiikan palkka- ja toimintakulut.

CAP-kauden toimintarahapäätös saataneen joulukuussa 2022 tai vuoden 2023 alussa. Toimintarahamalli uudistuu, eikä strategian palauttamisen yhteydessä jätetty erillistä, yksityiskohtaista budjettia. Ministeriö myöntää strategian hyväksymisen yhteydessä ns. indikaattivisen rahoituskehysten sisältäen toimintarahan, joka täsmentyy vuosittain ilmoitettavalla tarkalla rahoituskehysellä. Tämän vuoksi tarkkaa budjettia ei voi esittää.

Yhdistys

Yhdistyksen talousarviossa ei ole merkittäviä muutoksia edellisvuoteen. Menopuolelle varataan 200 €/hlö työhyvinvointiraha sekä opiskelijan stipendiin 200 € valmisteilla olevasta opinnäytetyöstä. Tulot muodostuvat pääosin jäsenmaksuista.

Talousarvio 2023

TULOT		Toimintaraha	Yhdistys
	Muut tulot, korkotuotot		560
	Jäsenmaksutulot		2700
	Kuntaraha	103 800 €	
	EU- ja valtio-osuudet	65 000 €	
	TULOT YHTEENSÄ	168 800 €	3260 €
KULUT			
	Henkilöstökulut; palkat ja palkkiot	120 000 €	600 €
	Matkakulut	7000 €	
	Toimistokulut (vuokrat, pienhankinnat, siivous)	10 000 €	
	Käyttö- ja ylläpitokulut		
	Taloushallinto ja tilintarkastus	7000 €	
	ATK-palvelut	2800 €	
	Asiantuntijapalvelut	7000 €	
	Muut käyttö- ja ylläpitokulut	15000 €	
	Viestintä, markkinointi, ilmoitus, painatus, jäsenmaksut muille, tarjoilut, puhelinkulut, kopiointi, työterveys-huolto, joulukahvit, PRH-ilmoitus		2660 €
	KULUT YHTEENSÄ	168 800 €	3260 €
	Poistot tietokoneista	1358,50 €	

Liite: tavoitteet 2023

Tavoitteet 2023	Mittari	Tavoite	Keinot	Seuranta	Vastuu	Toteuma/Tulokset	Raportointi	PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET (5v)
YHDISTYS-TOIMINTA	Alumni-toiminta	Alumnitoiminta on käynnistynyt	Tapaaminen 1 krt/v. Maaseutu-Gaala	Puolivuositain	Strategiaryhmä ja henkilöstö	Vuosiraportti, toimintakertomus, hallituksen kokoukset	MMM: 1krt/v Hallitus: 2krt / v	Alumnitoiminta on osa Veturin normaalia vuositointia 10v tavoite: alumnit kokoontuvat itsenäisesti
	Hyvinvoiva henkilöstö	Sisäinen viestintä kehitty	Sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä ja vuosikello. Palautteen antaminen ja vastaanottaminen kehittyvät.	Strategiaryhmän kokoukset, tarvittaessa hallitus. Kehityskeskustelut.	Strategiaryhmä, henkilöstö	Vuosiraportti, toimintakertomus, hallituksen kokoukset	Hallitus	Sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä on henkilöstöllä jatkuvasti käytössä oleva, hyvä työkalu.
	Laatukäsikirja	Prosessikuvaukset päivitetty laatukäsikirjaan	Työntekijät työstävät	Hallituksen kokoukset	Henkilöstö	Vuosiraportti, toimintakertomus, hallituksen kokoukset	Hallitus 1 krt/v	Prosessikuvauksia hyödynnetään hankeneuvonnassa säännöllisesti ja niitä päivitetään tarvittaessa
LEADER-TOIMINTA	Nuoriso-Leader toimintamalli	Nuoriso-Leader-toiminta vakiintuu ja nuorten vaikuttajaryhmän toiminta on aktiivista	Hankerahoitus, työntekijäresurssi, tapaamiset	Hallituksen kokoukset	Strategiaryhmä, henkilöstö	Vuosiraportti, puolivuotisraportti, toimintakertomus	MMM: 1krt/v Hallitus: 2krt / v	Nuoriso-Leader -toimintamalli on osa Veturin toimintaa
	CAP 2023-2027 kausi	CAP-kausi käynnistyy aktiivisesti ja vuoden rahoituskehys saadaan sidottua	Kuntakiertue, aktivointitilaisuudet, viestintä, lehtijutut, alueviestijän hyödyntäminen	Hallituksen kokoukset	Henkilöstö, hallitus	Rahoituspäätökset, käynnissä olevat hankkeet	MMM: 1krt/v Hallitus	v. 2027 Leader-toiminta tunnetaan laajasti alueella.
VERKOSTOITUMINEN JA EDUNVALVONTA	Verkostotyö	Verkostotyötä tehdään verkostanalyysin mukaisesti paikallisesti ja alueellisesti.	Leader Pohjois-Savo tilaisuudet, valtuustokiertue	Hallituksen ja strategiaryhmän kokoukset, toimistopalaverit	Strategiaryhmä, henkilöstö, hallitus	Vuosiraportti, puolivuotisraportti toimintakertomus, hallituksen kokoukset	MMM: 1krt/v Hallitus: 2krt / v	Verkostanalyysi on osa normaalia toimintaa. Analyysi päivittyy vuosittain